

*Havefesten og andre fortællinger*

er oversat fra engelsk

af Camilla Christensen efter *The Garden Party and Other Stories*

Denne udgave: © Rosinante /ROGINANTE & CO, København, 2017

1. udgave, 1. opdag, 2017

Omslag: Camilla Jørgensen

Sat med The Antiqua hos Christensen Grafisk  
og trykthos Livonia Print, Riga

ISBN 978-87-538-4938-8

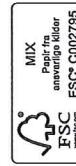
Printed in Latvia 2017

Enliver kopiering fra denne bog må kun ske efter reglerne i lov  
om ophavsret af 14. juni 1995 med senere ændringer.

A R T S C O U N C I L  
NEW ZEALAND TOIAOTEAROA

Creative NZ

The assistance of Creative New Zealand towards the translation  
of this book is gratefully acknowledged by the publisher.



Forord	7
Ved bugten	15
Havefesten	54
Salig oberstens døtre	71
Mr. og mrs. Dore	95
Den unge pige	105
Ma Parkers liv	112
Et moderne ægteskab	120
Rejsen	132
Miss Brill	141
Hendes første bal	147
Sangtimen	155
Den fremmede	162
Fridag	176
En forbilledlig familie	180
Kammerpigen	187

af og på var en pine for hende, men det havde været en pine i årevis. Hun var faktisk blevet så vant til, at det gjorde ondt, at hendes ansigt var fortrukket og forvredent, indstillet på den skærende smerte, inden hun så meget som havde bundet snørebåndene op. Da det var overstættet, lænede hun sig tilbage med et suk og gned forsigtigt sine knæ ...

»Bedste, bedste!« Hendes lille barnebarn stod på hendes skød i sine knapstøvler. Han havde legetude på gaden og var lige kommet ind. »Se nu, hvad du har gjort ved bedstes kjole – din slemme dreng!« Men han lagde armene om halsen på hende og gned sin kind mod hendes.

»Bedste, giv mig en penny!« lokkede han.  
»Afsted med dig. Bedste har ingen penge.«  
»Jo, du har.«  
»Nej, jeg har ej.«  
»Jo, du har, giv mig en!«  
Hun var allerede ved at finde den gamle, slunkne, sorte skindpung frem.

»Nå, og hvad får bedste så af dig?«  
Han løb en genert lille støtte og pressede sig tættere ind til hende. Hun mærkede hans øjenlåg sitte mod sin kind. »Jeg har slet ikke noget,« mumlede han.

Den gamle kvinde kom på benene i en fart, greb jernkedlen på gaskomfuret og gik hen til vasken med den. Støjen fra vandet, der trømmede mod kedlens bund, ligesom dulmede hendes smerte. Hun fylde også spanden og opvaskebalen. Det ville fynde en hel bog at beskrive køkkennets tilstand. Ugen igennem 'Klarede' den litterære hører sig selv. Det vil sige, at han af og til tømte tebladene ned i en sylteøjskrukke, der var sat frem til formålet, og at han, hvis han var løbet tør for rene gafler, torrede et par stykker af i køkkenhåndklædet. Ellers var hans 'system', som han forklarede sine venner, helt enkelt, og han kunne ikke begribe, hvorfor folk gjorde så stor ståhej ud af at holde hus.

»Man snayser bare alt det til, man har, og får en gammel kælling til at ordne det hele en gang om ugen, så er det gjort.«

## MA PARKERS LIV

Da den litterære hører, Ma Parker gjorde rent for hver tirsdag, den morgen åbnede døren for hende, sprugte han til hendes barnebarn. Ma Parker stod på måtten i den lille, mørke entré og rakte hånden frem for at hjælpe hørem med at lukke døren, før hun svarede: »Vi begravede ham i går, sir,« sagde hun dæmpet.  
»Jamen dog! Det gør mig ondt at høre,« sagde den litterære hører med et chokered tonefald. Han var midt i morgenmaden. Han var klædt i en meget lurvet sildbrok og stod med en krøllet avis i den ene hånd. Men han følte sig forlegen. Han kunne ikke rigtig gå tilbage til sin varme stue uden at sige noget – noget mere. Men fordi den slags mennesker lagde stor vægt på begravelser, sagde han venligt: »Jeg håber, at det gik godt.«

»Undskyld, sir?« sagde gammel Ma Parker med grødet stemme. Stakkels gamle liv! Hun virkede helt slæt ud. »Jeg håber, at begravelsen var – var – vellykket,« sagde han. Ma Parker svarede ikke. Hun bøjede hovedet og humpede ud i køkkenet med et fast grep om den gamle mulepose, der indeholdt hendes rengøringsmidler, et forklæde og et par flittøfler. Den litterære hører løftede øjenbrynen og vendte tilbage til sin morgenmad.  
»Hun er nok overvældet,« sagde han højt for sig selv og tog for sig af marmeladen.

Ma Parker trak de to nåle ud af sin hat og hængte den op bag døren. Hun tog sin slidte jakke af og hængte også den op. Så tog hun forklædet på og satté sig ned for at tage sine støvler af. At tage støvlerne

Resultatet lignede en kæmpemæssig skraldespand. Selv gulvet var oversættet med brødkrummer, kuverter og cigarettskod. Men Ma Parker bar ikke nag til ham af den grund. Hun havde ondt af den stakkels unge herre, som ikke havde nogen, der kunne tage sig af ham. Gennem det lille, snavede vindue kunne man se et stort stykke bedrøvelig himmel, og når der var skyer, virkede de gamle og slidte – flossede i kantene, hullede eller med mørke plætter, der lignede te.

Mens Ma Parker ventede på, at vandet skulle koge, begyndte hun at feje gulvet. »Ja,« tænkte hun, mens kosten arbejdede, »når alt kommer til alt, har jeg fået min del. Jeg har haft et hårdt liv.« Det sagde selv hendes naboor om hende. Mången en gang, når hun kom humpende hjem med sin mulenose, hørte hun dem sige til hinanden, mens de stod og hang nede på hjørnet eller lænede sig op ad stakket: »Hun har haft et hårdt liv, har Ma Parker.« Og det var så sandt, at hun ikke var det mindste stolt af det. De kunne lige så godt have sagt, at hun boede i kælderen i baggården til nummer 27. Et hårdt liv ...

Da hun var selvesten, rejste hun fra Stratford og kom til London som køkkempige. Ja, hun var født i Stratford-on-Avon. Shakespeare, sir? Nej, han spurgte folk hende altid om. Men hun havde aldrig hørt hans navn, før hun så det på teaterplakaterne.

Der var ingenting tilbage af Stratford, bortset fra, at 'når man sad ved kaminen om aftenen, kunne man se stjernerne op gennem skorstenen' og 'mor havde altid en flæskeside hængende fra loftet'. Og der var et eller andet – en busk var det – ved hoveddøren, som duftede så dejligt. Men busken var meget utydelig. Hun var kun kommet i tanke om den et par gange, når hun var syg og lå på hospitalet.

Det var et frygteligt sted – hendes første plads. Hun havde aldrig fri til at gå ud. Hun kom aldrig ovenpå, bortset fra til morgen- og aftenbøn. Det var i sandhed en kælder. Og kolkepigen var en grusom kvinde. Hun snuppede hendes breve hjemmefra, inden hun selv nædede at læse dem, og smed dem ind i komfuret, fordi de fik hende til at drømme sig væk ... Og kakerlakkerne! Tro det eller lad være – før hun kom til London, havde hun aldrig set en kakerlak. Her lo Ma

Parker altid en lille latter, som om – aldrig at have set en kakerlak! Nej! Det var nærmest som at sige, at man aldrig havde set sine egne fodder.

Da huset kom på tvangsauktion, blev hun 'hushjælp' hos en doktor, og efter to år der, hvor hun var i sving fra morgen til aften, giftede hun sig med sin mand. Han var bager.

»Bager, mrs. Parker!« plejede den litterære herre at sige. For han lagde af og til sine digre værker til side for i det mindste at lytte til denne frembringelse, der kaldes Livet. »Det må da være rart at være gift med en bager!«

Mrs. Parker virkede ikke sikker.

»Sådan et renligt arbejde!« sagde herren.

Mrs. Parker så ikke ud til at være overbevist.

»Og syntes De ikke, det var rart at sælge friskbagt brød til kunderne?«

»Ja, sir,« sagde mrs. Parker. »Jeg var ikke ret meget ovenpå i bukkiken. Vi havde tretten rollinger og begravede de syv. Hvis det ikke var hospitalet, så var det sygehuset, kan man vist godt sige!«

»Det kan man *så sandelig*, mrs. Parker!« sagde herren med en gyser og greb pennen igen.

Ja, de syv var væk, og mens de seks stadig var små, blev hendes mand syg af svindsot. Der var mel i lungerne, sagde doktoren til hende dengang ... Hendes mand sad op i sengen med skjorten trukket op over hovedet, mens doktorens finger tegnede en cirkel på hans ryg.

»Se, hvis vi skær ham op her, mrs. Parker,« sagde doktoren, »så ville man kunne se, at hans lunger er helt fulde af hvridt pulver. Træk vejret, min gode mand!«, og mrs. Parker var ikke sikker på, om hun virkelig så en stor sky af hvridt støv komme ud af munden på sin stakels kære mand, eller om det bare var noget, hun hildte sig ind ...

Men sikke en kamp det havde været at opdrage seks små børn helt alene. Rædselsfuldt, det havde det været! Og så, lige da de yngste var blevet gammel nok til at skulle i skole, var hendes svigerinde flyttet ind for at hjælpe til, og hun havde ikke engang været hos dem i to måneder, da hun faldt ned ad en trappe og slog ryggen. Og i fem år havde Ma Parker så endnu et spædbarn at passe – og hun kunne i

sandhed grædel så kom unge Maude i ufore og trak sin søster Alice med, de to drenge emigrerede, lille Jim rejste til Indien med hæren, og Ethel, den yngste, giftede sig med et lille skvat af en tjener, der døde af mavesår samme år, som lille Lennie blev født. Og nu lille Lennie – mit barnebarn.

Stablerne af snavsede kopper og snavsede tallerkener var vasket op og tørret af. De anløbne knive var rentet med en kartoffelstump og pudset efter med et stykke kork. Køkkenbordet var blevet skrubbet ligesom skabet og vasken, hvor sardinhaler svømmede rundt ... Han havde aldrig været nogen stærk dreng – selv ikke i begyndelsen. Han havde været et af den slags fine spædbørn, som alle tog for at være en pige. Sølvlyse krøller havde han, blå øjne og en lille frugne som en diamant på den ene side af næsen. Alt det besvær, hun og Ethel havde haft med at opfostre det barn! Alle de ting, de havde læst i avisens og forsøgt sig med! Hver søndag morgen læste Ethel højt, mens Ma Parker vaskede tøj.

'Min herre – bare et par linjer for at lade Dem vide, at min lille Myrtle blev anset for at være dødsdømt ... men efter fire flasker ... tog hun otte pund på i løbet af ni uger, og hun tager stadig på.'

Og så blev æggægeret med blæk hentet fra køkkenskabet, brevet blev skrevet, og næste morgen købte Ma Parker en postanvisning på vej til arbejde. Men til ingen nytte. Intet af det fik lille Lennie til at tage på. Ikke engang en tur hen på kirkegården gav ham farve i kinderne, ikke engang en rumletur i bussen hjalp på appetitten.

Men han var bedstes dreng fra begyndelsen ...

»Hvis lille dreng er du?« spurgte gammle Ma Parker, da hun rettede sig op fra komfuret og gik hen til det snavsede vindue. Og en lille stemme, så varm, så nær, at den næsten lammede hende – det virkede, som om den sad i hendes bryst, lige under hjertet – lo højt og sagde: »Jeg er bedstes dreng!«

I det samme lød der skridt, og den litterære herre dukrede op, klædt på til en spadseretur.

»Nå, mrs. Parker. Jeg går ud.«

»Udmærket, sir.«

»Og De finder Deres mønt i bakkken med skrivetøjet.«

»Tak, sir.«

»Åh, for resten, mrs. Parker,« sagde den litterære herre hurtigt, »De smed vel ikke noget kakao ud sidst. De var her – vel?«

»Nej sir.«

»Meget mærkeligt. Jeg kunne have svoret på, at jeg efterlod en teskefuld kakao i dåsen.« Han afbrød sig selv. Så sagde han blot og bestemt: »De skal altid fortælle mig, hvis De smider noget ud – ikke sandt, mrs. Parker?« Og han gik sin vej, yderst tilfreds med sig selv, ja, overbevist om, at han havde vist mrs. Parker, at han trods sin til-syneladende sjuskethed var lige så årvågen som nogen kvinde.

Døren smækkede. Hun tog sine børster og klude med ind i sover værelset. Men da hun begyndte at rede sengen, glatte ud, stoppe ind og klappe fast, blev tankerne om lille Lennie ubærlige. Hvorfor havde han skulle lidé så meget? Det var det, hun ikke kunne begribe. Hvorfor skulle et lille englebarn tryggle om og kæmpe for at få luft? Der var ingen mening i at lade et barn lide på den måde.

... Fra Lennies lille brystkasse kom en lyd, som om noget kogte derinde. Der var en stor bløbrende klump af et eller andet i hans bryst, som han ikke kunne komme af med. Når han hostede, sprang sveden frem på hans pande, øjnene stod ud af hovedet på ham, han slog om sig med armene, og den store klump bobledede som en kartoffel, der buldrer rundt i en kasserolle. Men det mest forfærdelige var, at når han ikke hostede, sad han bare støttet mod pruden uden at sige noget, uden at svare eller så meget som vise, at han hørte, hvad der blev sagt. Han så bare fornærmet ud.

»Det er ikke din stakkels gamle bedste, der gør det, min søde ven,« sagde gammle Ma Parker og strøg det fugtige hår om bag hans små røde ører. Men Lennie flyttede hovedet og rykkede sig væk. Han så ud til at være frygtelig fornærmet på hende – og alvorlig. Han bøjede hovedet og skævede til hende, som om han ikke kunne tro det om sin egen bedste.

Men til sidst ... Ma Parker lagde sengetæppet på sengen. Nej, det kunne hun simpelthen ikke holde ud at tænke på. Det var for meget – hun havde haft alt for meget at bære her i livet. Hun havde båret det indtil nu, hun havde passet sig selv, og ingen havde nogensinde set hende græde. Ikke en levende sjæl. Selv ikke Ma Par-

kers egne børn havde set hende bryde sammen. Hun havde altid holdt hovedet højt. Men nu! Lennie var væk – hvad havde hun nu? Ingen ting havde hun. Han var det eneste, livet havde givet hende, og nu var han blevet taget fra hende. Hvorfor skulle alt det ske for mig? tænkte hun. »Hvad har jeg gjort?« sagde gamle Ma Parker. »Hvad har jeg gjort?«

Da hun sagde disse ord, lod hun pludselig børsten falde. Hun opdagede, at hun var tilbage i køkkenet. Hendes smerte var så forfærdelig, at hun satte hattenålene i hatten, tog jakken på og gik ud af lejligheden som en sovngænger. Hun vidste ikke, hvad hun foretog sig. Hun var som et menneske, der er så fortumlet af rædsel over det, der er sket, at det går sin vej – ligesydigt hvorhen, som om man kunne flygte ved at gå sin vej ...

Der var koldtude på gaden. En iskold vind. Folk hastede forbi. Mændene travede som sakse, kvinderne listede på kattepoter. Og ingen vidste noget om det – ingen tog sig af det. Selv hvis hun brød sammen, hvis hun omsider, efter alle disse år, gav sig til at græde, ville hun sandsynligvis ende bag lås og slå.

Men ved tanken om at græde var det, som om lille Lennie sprang op i armene på sin bedste. Åh jo, det er det, hun vil gøre, min due. Bedstie vil græde. Hvis hun bare kunne græde nu, græde i lang tid, over det alt sammen, lige fra sin første plads og den grusomme kokkepige, over tiden hos doktorens og så de syv små, over mandens død, børnene, der havde forladt hende, og de mange års elendighed, der ledte frem til Lennie. Men det ville tage lang tid at få grædt ordentligt ud over alt det. Dog, tiden til at gøre det var inde. Hun var nødt til at gøre det. Hun kunne ikke udsætte det længere, hun kunne ikke vente længere ... Hvordan kunne hun gå hen?

»Hun har haft et hårdt liv, har Ma Parker.« Ja, så sandeligt, et hårdt liv! Hendes hage begyndte at dirre; der var ingen tid at spilde. Men hvor? Hvor?

Hun kunne ikke gå hjem; der var Ethel. Det ville skremme hende fra vid og sans. Hun kunne ikke sætte sig på en bænk et sted; folk ville komme hen og stille hende spørgsmål. Hun kunne umuligt gå tilbage til herrrens lejlighed; hun havde ingen ret til at græde i et

fremmed menneskes hus. Hvis hun satte sig på en trappesten, ville en politibetjent henvende sig til hende.

Ah, var der dog ikke et sted, hvor hun kunne gemme sig og være alene og blive lige så længe, hun ville, uden at forstyrre nogen, og uden at nogen forstyrrede hende? Var der slet ikke noget sted i hele verden, hvor hun kunne græde ud – omsider?

Ma Parker stod og så sig omkring. Den iskolde vind spillede hennes forklaede ud som en ballon. Og nu begyndte det at regne. Der var ingen steder.

og tillidsfuldt – synede alle på kajen, også de gamle gutter, der stod og hang op ad landgangsbroerne. De var alle sammen klar over, at mrs. Hammond var ombord på det skib, og han var så ubegribeligt spændt, at det aldrig faldt ham ind at tro andet, end at denne fantastiske kendsgerning også havde betydning for dem. Det gav ham varme følelser for dem. De var en flok rare mennesker, afgjorde han – også de gamle gutter ved landgangsbroerne – storartede, pålidelige gutter. Slikke nogle brystkasser – du godestel! Og han stød sin egen frem, stak hænderne med de tykke handsker i lommen og vippede frem og tilbage på fodderne.

»Ja, min kone har været i Europa de sidste ti måneder. Hun har besøgt vores ældste datter, der blev gift sidste år. Jeg fulgte hende selv herop, så langt som til Crawford. Så jeg mente, at jeg også hellere måtte komme og følge hende hjem igen. Ja, ja,« Endnu en gang kneb han de skarpe grå øjne sammen og afsøgte bekymret, hastigt, det ubevægelige skib. Igen, blev overfrakkens knappet op. Frem kom det lynde, smørgrule lommeur igen, og for tyvende – halvtredsindstyvende – for hundredede gang regnede han på det.

»Lad mig nu se. Den var kvart over to, da lægens båd sejlede ud. Kvart over to. Nu er den præcis otteogtyve minutter over fire. Det vil sige, at lægen har været derude i to timer og tretten minutter. To timer og tretten minutter! Jamen dog!« Han udstødte en mærkelig lille fløjten og smækede uret. »Men mon ikke vi havde fået besked, hvis der var noget galt – tror De ikke det, mr. Gaven?«

»Åh, jo, mr. Hammond! Jeg tror ikke, der er noget at være bekymret for,« sagde mr. Gaven og bankede sin pipe ud mod sin skoheel. »Men –«

»Netop! Netop!« udbrød mr. Hammond. »Pokkers irriterende!« Han travede hurtigt frem og tilbage og indtog så igen sin plads mellem mr. og mrs. Scott og mr. Gaven. »Det er også ved at blive temmelig mørkt,« sagde han og viftede med den sammenfoldede paraply, som om skumringen i det mindste kunne have været taktfuld nok til at holde sig væk lidt endnu. Men tusmørket kom langsomt og bredte sig som en voksende plamageude over vandet. Lille Jean Scott trak i sin mors hånd.

»Jeg er sulsten, mor!« jamrede hun.

## DEN FREMMEDE

For den lille flok på kajen så det ud, som om det aldrig mere ville bevæge sig. Dér lå det, enormt og ubevægeligt, på det grå, krusede vand med en røgsky hængende ovenover og ved forstavnen en kolossal flok mårer, der skreg og dykkede efter rester fra kabynsen. Man kunne lige skelene nogle små par gå rundt derude – små fluer, der spadserede op og ned ad porcelænet på den grå, kroøllede dug. Andre fluer flokkedes og sværmede omkring kanten. Nu glimtede noget hvitt på det nederste dæk – kolkagens forklæde, eller måske var det kahytsjomfuren. Nu ilede en lillebitte sort edderkop op ad trappen til kommandobroen.

Frem og tilbage foran den lille flok travede en kraftig, midaldrende mand, der var varmt og rydeligt klædt i grå overfrakke, grå silketørklæde, tykke handsker og en mørk flithat. Han svingede med sin paraply og så ud til at være leder af den lille flok på kajen og samtidig den, der holdt den samlet. Han var en mellemting mellem færhunden og hyrden.

Men sikke dog et fjols – sikke et fjols, han havde været, at han ikke havde taget en kikkert med! Der var ikke en eneste kikkert i hele forsamlingen.

»Mærkeligt, at ingen af os har tænkt på en kikkert, mrs. Scott. Måske kunne vi have rusket lidt op i dem. Vi kunne måske have sendt signaler derud. Tøv ikke med landgangen. Indførde harmløse. Eller: En velkomst venter jer. Alt tilgivet. Ikke sandt? Hyrbehar?« Mr. Hammonds hurtige, ivrige blik – så nervøst og dog så venligt

»Ja, det er du vel,« sagde mr. Hammond. »Alle damerne her er vel ved at være sultne, vil jeg tro.« Og hans venlige, overstrømmende, næsten medlidende blik omfattede igen dem alle sammen. Han spekulerede på, om Jeanet sad med en sidste kop te i salonen derude. Det hæbede han, men troede det ikke. Det ville ikke ligne hende at forlade dækket. Men så ville dæk-stewarden måske bringe hende en kop te. Hvis han selv havde været der, ville han have bragt hende den – på den ene eller den anden måde. Og et øjeblik stod han på dækket, bøjet over hende og så hendes lille hånd runde sig om koppen på hendes særlige måde, mens hun drak den eneste kop te, der kunne fås ombord ... Men så var han tilbage her, og guderne måtte vide, hvor længe endnu den forbaskede kaptein ville drive rundt derude i havneløbet. Han tog endnu en travetur, frem og tilbage, frem og tilbage. Han gik helt hen til droskerne holdepads for at sikre sig, at hans chauffør ikke var forsvundet, og vendte så om og gik tilbage til den lille lok, der krøb sammen i læ af banankasserne. Lille Jean Scott var stadig sulten. Stakkels lille vræsen! Han ønskede, at han havde taget et stykke chokolade med.

»Hvad siger du, Jean!« sagde han. »Vil du op og kigge?« Og let og forsigtigt svingede han den lille pige op på en højere tønde. At udøre den berøgelse – at holde hende, støtte hende – lindrede forunderligt, gjorde ham lettere om hjertet.

»Hold fast,« sagde han med den ene arm omkring hende.

»De skal da ikke gøre Dem ulejlighed med Jean, mr. Hammond!« sagde mrs. Scott.

»Det er helt i orden, mrs. Scott. Det er ingen ulejlighed, det er en formøjselje. Jean er min lille ven, ikke sandt, Jean?«

»Jo, mr. Hammond,« sagde Jean og lod en finger følge bulen på hans hat.

Men pludselig greb hun fat i hans ene øre og udstødte et hyl. »Se-ee, mr. Hammond! Skibet bevæger sig! Se, det kommer ind!«

Ved Gud! Det gjorde det. Omsider! Skibet var langsomt, uendelig langsomt, ved at vende. En fjern klokke lød hen over vandet, og en mægtig søjle af damp strømmede op i luften. Mågerne lettede, flagrede væk som små styrkere hvadt papir. Og om den dybe dunken var skibets maskine eller hans eget hjerte, var mr. Hammond ikke klar

over. Han var nødt til at stramme sig an for at udholde den, hvad den end var. I det samme kom havnemesteren, gamle kaptein Johnson, gående hen ad kajen med lange skridt og en skindmappe under armen.

»Tag Dem ikke af Jean,« sagde mr. Scott. »Jeg har fat i hende.« Det var i sidste øjeblik, han overtog. Mr. Hammond havde glemt alt om Jean. Han løb hen for at hilse på gamle kaptein Johnson.

»Nå, kaptein,« lod den ivrige, nervøse stemme igen, »så har De omsider fået medlidenhed med os.«

»Det nyter ikke at bebrejde mig det, mr. Hammond,« sagde gamle kaptein Johnson med hvæsende vejtrækning, mens han stirrede ud på skibet. »Deres hustru er ombord, ikke sandt?«

»Jo, jo!« sagde Hammond og holdt sig ved siden af havnemesteren. »Mrs. Hammond er med. Hal-lo! Nu varer det ikke længe!«

Mens telefonens kimen og den buldrende skruve flydte luften, styrede det store skib ind mod dem, skar skært gennem det mørke vand, så vældige hvide spåner kroede sig op på begge sider. Hammond og havnemesteren holdt sig foran de øvrige. Hammond tog hatten af og ransagede dækken – de var stopfulde af passagerer. Han viftede med hatten, brølede et højt, mærkeligt »hal-lo!« ud over vandet og vendte sig så om, begyndte at le og sagde et eller andet – ingen verdens ting – til gamle kaptein Johnson.

»Har De fået øje på hende?« spurgte havnemesteren.

»Nej, ikke endnu. Holdt – vent lidt!« Og pludselig, mellem et par store, klodsede fjolser – »Flyt jer deroppe!« viftede han med paraplyen – fil han øje på en løftet hånd – en hvid handske, der viftede med et lommeklæde. Et øjeblik til, og – gudskelev, gudskelev! – der var hun. Der var Jane. Der var mrs. Hammond, ja, ja, ja – hun stod ved rælingen og smilte og nikkede og viftede med sit lommetørklæde.

»Strålende – ja, strålende! Ja, ja, ja!« Han ligefrem stampede i jorden. Han trak med et snuptag sit cigaretui frem og bød gamle kaptein Johnson. »Tag en cigar, kaptein! De er slet ikke ringe. Tag et par stykker! Her! – og så pressede han alle etuets cigarer i hånden på havnemesteren – »jeg har et par æsker til oppe på hotelllet.«

»Tak, mr. Hammond!« hvæsede gamle kaptein Johnson.

Hammond stak cigaretuet i lommen. Hans hænder rystede, men han tog sig sammen igen. Han var parat til at møde Janey. Der stod hun, lænet mod rælingen, mens hun talte med en eller anden kvinde og samtidig betragtede ham, var parat til ham. Mens kløften af vand mellem dem lukkede sig, slog det ham, hvor lille hun virkede på det kolossale skib. Hans hjerte krympede sig så voldsomt, at han var lig ved at skrige. Hvor så hun dog lille ud til at have rejst hele den lange vej ud og hjem helt alene! Men sådan var Janey. Hun var modig som en – Og nu var mandskabet dulket op og spredte passagererne. De havde sænket rælingen, så landgangsbroerne kunne sættes til.

Stammerne på land og stemmerne ombord fløj frem og tilbage med hilsner.

»Har I det godt?«

»Fint.«

»Hvordan har mor det?«

»Meget bedre.«

»God dag, Jean!«

»Hallo, tante Emily!«

»Har du haft en god rejse?«

»Strålende!«

»Nu varer det ikke ret længe!«

»Nej, det varer ikke længe.«

Maskinen standsedde. Langsomt kantede skibet sig ind til kajen.

»Gør plads der – gør plads – gør plads!« Og havnearbejderne satte i et strygende løb med de tunge landgangsbroer og swingede dem på plads. Hammond gjorde tegn til Janey om at blive, hvor hun var. Den gamle havnemester trådte frem, og han fulgte efter. Hvad 'damerne først' og den slags vrøvl angik, faldt det ham slet ikke ind.

»Efter Dem, kaptajn!« udrørð han jovialt. Og i hælene på den gamle mand skred han op ad landgangsbroen til dækket og direkte hen til Janey, og så lå Janey i hans arme.

»Så, så, så! Ja, ja! Så er vi her omsider!« stammede han. Det var det eneste, han kunne få frem. Og Janey dukkede op fra hans favn, og hendes lille, kølige stemme – den eneste stemme i verden for ham – sagde:

»Ja, min ven! Har du ventet længe?«

Nej, ikke ret længe. Eller det betød i hvert fald ingenting. Nu var det overstået. Men sagen var, at en droske ventede for enden af kajen. Om hun var klar til at gå fra bordet? Var hendes bagage parat? For så kunne de stikke af med det samme og nøjes med at tage hendes håndbagage med og glemme resten til i morgen. Han bøjede sig over hende, og hun så op på ham med sit velkendte, lille smile. Hun var nojagtig den samme. Havde ikke forandret sig en tøddel. Netop sådan, som han altid havde kendt hende. Hun lagde sin lille hånd på hans ærme.

»Hvordan har børnene det, John?« spurgt hun.

(Pokker i vold med dem!) »Udmærket. De har aldrig haft det bedre.«

»Har de givet dig breve med til mig?«

»Javist ja – selvfølgelig! Jeg lod dem blive på hotellet, så kan du nyde dem senere.«

»Vi kan ikke gå med det samme,« sagde hun. »Der er nogle stykker, jeg er nødt til at give farvel til – og så er der kaptajnen.« Da hun så hans skuffelse, gav hun hans arm et lille forstående klem. »Hvis kaptajnen kommer ned fra broen, vil jeg gerne have, at du takker ham for at have passeret så godt på din kone.« Nå, men nu havde han hende hos sig igen. Hvis hun ville have ti minutter til – Da han gav slip på hende, blev hun straks omringet. Hele første klasse ville til-syneladende give farvel til Janey.

»Farvel, kære mrs. Hammond! Og næste gang De er i Sydney, vær jeg et besøg.«

»Sødeste mrs. Hammond! De glemmer ikke at skrive til mig, vel?« »Nå, mrs. Hammond, hvad ville skibet her have været uden Dem? Det var soleklart, at hun var langt den mest populære kvinde om bord. Og måden, hun tog det hele på – præcis som hun plejede. Fuldstændig roligt. Sådan var hun – helt igennem lille Janey, der stod dør med hattesløret løftet. Hammond lagde aldrig mærke til, hvad hans kone havde på. Han var fuldstændig ligeglæd med, hvordan hun var klædt. Men i dag lagde han faktisk mærke til, at hun var iført en sort 'dragt' – var det ikke det, sådan en kaldtes? – med hvide pibestrimer, pyntebesætning, antog han, i halsen og nederst på ærmerne. Alt det, mens Janey præsenterede ham.

»John, min ven!« Og så: »Må jeg præsentere dig for –«  
Omsider slap de derfra, og hun førte an ned til sin kahyt. At følge Janey gennem den korridor, hun kendte så godt, var meget mærklig for ham – at skille det grønne forhæng efter hende og træde ind i den kahyt, der havde været hendes, gav ham en vidunderlig lykkesfølelse. Men – pokker stå i det! – kahytsjomfruen var der, sad på knæ på gulvet i færd med at spænde remme om rejsetæpperne.

»Det var så det sidste, mrs. Hammond,« sagde kahytsjomfruen og rejste sig, mens hun trak ned i manchetterne.

Han blev endnu en gang præsenteret, og så forsvarst Janey og kahytsjomfruen ud i korridoren. Han hørte hvisten. Han regnede med, at det var drukkepengene, hun fik ordnet. Han satte sig i den striberede sofa og tog hatten af. Dér var tæpperne, hun havde haft med – de virkede så godt som nye. Al hendes bagage så ny ud, perfekt. Kuffertmærkerne var skrevet med hendes tydelige, smukke lille håndskrift – »Mrs. John Hammond«.

»Mrs. John Hammond!« Han sukkede dybt af tilfredshed, lænede sig så tilbage og lagde armene over kors. Anspændelsen var overstået. Han følte, at han kunne have siddet der til evig tid og sulke af lettelses – lettelsen over at slippe af med den forfærdelige hiven og sliden i hjertet, dette greb. Faren var forbi. Det var det, han følte. De havde fast grund under fodderne igen.

Men i det samme viste Janeyrs hoved sig i døråbningen.

»Søde ven – gør det noget, at jeg lige siger farvel til lægen?« Hammond skulle til at rejse sig op. »Jeg går med.«

»Nej, nej!« sagde hun. »Det er ikke nødvendigt. Jeg er helst fri. Det tager kun et øjeblik.«

Oginden han kunne nå at svare, var hun væk. Han var lige ved at løbe efter hende, men satte sig i stedet ned igen.  
Men det virkelig kun tog et øjeblik? Hvad var klokken? Frem med uret, men han så ingenting. Var det ikke temmelig atypisk Janey? Hvorfor kunne hun ikke bare have bedt kahytsjomfruen om at hilse? Hvorfor skulle hun absolut gå på jagt efter skibslægen? Hun kunne have sendt en besked fra hotellet, også hvis det havde været vigtigt. Vigtigt? Kunne det – kunne det betyde, at hun havde været syg på rejsen – at hun holdt noget skjult for ham? Ja, sådan hang det sam-

men! Han greb sin hat. Han ville gå ud og finde fyren og vride sandheden ud af ham, koste hvad det ville. Han syntes også, at han havde lagt mærke til et eller andet. Hun var lige et nummer for rolig – for behersket. Lige fra det første øjeblik –

Forhænget raslede. Janey var tilbage. Han sprang op.

»Har du været syg på turen, Janey? Ja, du har!«

»Syg?« Hendes muntrte lille stemme gjorde nar ad ham. Hun skrævede over rejsetæpperne, kom hen til ham, rørte ved hans bryet og så op på ham.

»Søde ven, du skræmmer mig,« sagde hun. »Selvfølgelig har jeg ikke det! Hvad i alverden får dig til at tro det? Ser jeg syg ud?«

Men Hammond havde slet ikke øje for hende. Han mærkede bare, at hun så på ham, og at der ikke var grund til at bekymre sig om noget som helst. Hun var her for at sørge for altting. Det var i orden. Det hele var i orden.

»Det blide pres fra hendes hånd virkede så beroligende, at han lagde sin egen over hendes for at holde den fast. Og så sagde hun:

»Stå stille. Jeg vil se på dig. Jeg har slet ikke set dig endnu. Dit skæg er klippet så smukt, og du ser – yngre ud, synes jeg, og afgjort slankere! Ungkarlelivet passer dig godt.«

»Passer mig godt!« Han sukkede efter kærlighed og trak hende ind til sig igen. Og igen fik han, som han altid gjorde, en fornemhelse af, at han holdt om noget, der aldrig helt var hans – hans eget. Noget alt for sart, for dyrebart, som ville flyve væk i samme øjeblik, han slap det.

»Lad os for himlens skyld se at komme hen på hotellet, så vi kan være alene!« Og så ringede han heftigt på klokken for at skynde på en eller anden med bagagen.

Da de sammen gik hen ad kajen, greb hun hans arm. Han havde hende ved armen igen. Og den forstel, det gjorde at sætte sig ind i drosken efter Janey – brede det rød- og gulstribede tæppe ud over dem begge – og sige til chaufføren, at de havde travlt, fordi ingen af dem havde spist endnu. Han skulle ikke længere springe teen over eller skænke den selv. Hun var tilbage. Han vendte sig om mod hende, klemte hendes hånd og sagde blidt drillende med den

'særdige' stemme, han kun brugte til hende: »Er du glad for at være hjemme igen, min ven?« Hun smilede. Hun gjorde sig ikke engang ulejlighed med at svare, men fjernede blidt hans hånd, da de kørte ind i de mere oplyste gader.

»Vi har fået hotellets bedste værelse,« sagde han. »Leg ville ikke nøjes med mindre. Og jeg bad stuipigen tænde op, hvis du frøs lidt. Hun er en sød, opmærksom pige. Og jeg tænkte, at vi, nu da vi er her, ikke vil have besvaret med at rejse hjem allerede i morgen, men bruge dagen på at se os omkring og så rejse i overmorgen. Passer det dig? Det har vel ingen hast? Børnene får dig tids nok at se ... jeg mente, at en dag i byen kunne være et rart afbræk i din rejse - hvad siger du til det, Janey?«

»Har du købt billetter til i overmorgen?« spurgte hun.  
»Det kan du tro!« Hank knappede frakken op og trak sin svulmende tegnebog frem. »Se her! Jeg har reserveret en førsteklasses kupe til Salisbury. Her står det - mr. og mrs. John Hammond. Jeg tænkte, at vi lige så godt kunne sogne for at have det lidt bekvemt, og vi vil vel ikke have andre mennesker til at komme brasende? Men hvis du gerne vil blive her lidt længere -?«

»Uh, nej!« sagde Janey hurtigt. »Ikke på vilkårl! Altstå i overmorgen. Og børnene -?«

Men nu var de nægt frem til hotellet. Direktøren stod i den store, strålende oplyste indgangsportal. Han kom ud for at tage imod dem. En hotelkarl kom løbende fra forhallen for at hente deres bagage.

»Ja, mr. Arnold, så er mrs. Hammond her omsider!«

Direktøren fulgte dem selv gennem forhallen og trykkede på elevatorknappen. Hammond vidste, at flere af hans forretningspartnere sad ved de små bord i vestibulen og fik en drink før middagen. Men han ville ikke risikere at blive afbrudt og så hverken til højre eller til venstre. De kunne tænke, hvad de ville. Hvis de ikke forstod det, desto større føjser var de - og så trådte han ud af elevatoren, låste døren op til deres værelse og førte Janey ind. Døren blev lukket. Omsider var de alene. Han tændte lys. Gardinerne var trukket for, og ilden blussede i kaminen. Han smed sin hat på den store seng og gik hen mod hende.

Men så - det var dog utroligt! - blev de afbrudt igen. Denne gang

var det hotelkarlen med bagagen. Han bragte den op i to omgange, lod døren stå åben, mens han var væk, tog sig god tid og fløjede på vej gennem korridoren. Hammond travele frem og tilbage i værelset, rev handskerne af, rev halstørklædet af. Til sidst smed han over-frakken på sengekanten.

Endelig var føjset væk. Døren smækede. Nu var de alene. Hammond sagde: »Det føles, som om jeg aldrig får dig for mig selv igen. Alle de forbandede mennesker! Janey! - han rettede sit glødende, ivrige blik mod hende - »lad os få maden bragt op. Hvis vi går ned i restauranten, bliver vi bare forstyrret, og så er der den pokkers musik« (den musik, han aftenen før havde rost i høje toner og klappet så heftigt ad). »Vi vil ikke kunne høre et ord af, hvad vi selv siger. Lad os få bragt noget op, så spiser vi foran ilden. Det er for sent til te. Jeg bestiller en lille middag, ikke? Hvad siger du til den ide?«

»Ja, gør det, min ven!« sagde Janey. »Og mens du er væk - børnernes breve -?«

»Åh, de kan vente til senere!« sagde Hammond.

»Janen, så er det overstået,« sagde Janey. »Og jeg vil så gerne først have tid til -?«

»Jeg behøver slet ikke at gå ned!« forklarede Hammond. »Leg ringer bare ned og bestiller ... du vil vel ikke sende mig væk, vel?« Janey rystede smilende på hovedet.

»Men der er et eller andet, du tænker på. Der er noget, som gør dig urolig,« sagde Hammond. »Hvad er det? Kom og sæt dig her - set dig på mit skød her ved ilden.«

»Leg tager lige hatten af,« sagde Janey og gik hen til toiletbordet. »Åh!« udbrød hun.

»Hvad er der?«

»Ingenting, min ven. Jeg fandt bare børnenes breve. Det er helt i orden! De kan vente. De haster ikke nu!« Hun vendte sig om mod ham, mens hun trykkede dem ind til sig. Så stak hun dem ind under flæseblusen. Hun udbrød hurtigt og muntert: »Åh, hvor er det toiletbord dog typisk dig!«

»Jaså, hvorfor? Hvad er der i vejen med det?« spurte Hammond.

»Om så det svævede rundt i evigheden, ville jeg alligevel sige 'John!',« lo Janey og så på den store flaske hårvand, den flettede eau

de cologne-beholder, de to hårborster og et dusin nye skjorteflapper omvundet med et lysrødt bånd. »Er det hele din bagage?«

»Pokker stå i min bagage!« sagde Hammond, men kunne alligevel godt lide, at Janey drillede ham. »Lad os nu snakke. Lad os komme til sagen. Sig mig! – og da Janey sad på hans skød, lænede han sig tilbage og trak hende ned i den dybe, grimme stol – »sig mig, er du nu virkelig glad for at være tilbage, Janey?«

»Ja, min ven, det er jeg,« sagde hun.

Men ligesom da han omfavnede hende, havde han nu en følelse af, at hun ville flyve sin vej, og Hammond var aldrig sikker på – var aldrig stensikker på, at hun var lige så glad som han. Hvordan kunne han få vished? Ville han nogensinde få vished? Ville han altid føle dette begær – denne smerte, der mindede om sult – efter at gøre Janey så meget til ét med ham selv, at intet af hende kunne undslippe? Han havde lust til at udslette alle andre, alting. Nu ønskede han, at han havde slukket lyset. Det kunne måske have bragt hende nærmere. Og nu knitrede børnenes breve under hendes bluse. Han kunne have smidt dem på ilden.

»Janey!« hviskede han.

»Ja, min ven?« Hun lå ind mod hans bryst, men så let, så fjern.

Deres vejtrækning steg og faldt i takt.

»Janey!«

»Hvad er der?«

»Vend dig om mod mig,« hviskede han. En dyb ørdmen lagde sig langsomt over hans pande. »Kys mig, Janey! Kys mig!«

Det forekom ham, at der blev en ganske lille pause – men lang nok til, at han led alle helvedes kvaler – inden hendas læber berørte hans, let og fast – kyssede ham, som hun altid kyssede ham, som om kysset – hvordan skulle han beskrive det? – bekræftede deres ord, underskrev kontrakten. Men det var ikke det, han ønskede, det var slet ikke det, han tørstede efter. Pludselig følte han sig forfærdelig træt.

»Hvis du bare vidste,« sagde han og åbnede øjnene, »hvordan det var – at vente på dig i dag. Jeg troede, at skibet aldrig ville komme ind. Og der stod vi og hang. Hvad var det, der opholdt jer så længe?« Hun svarede ikke. Hun flyttede blikket og så ind i ilden. Flammerne jog – jog hen over kullen, blaafrede, faldf.

»Du er vel ikke faldet i sovn?« sagde Hammond og gyngede hende op og ned.

»Nej,« sagde hun. Og så: »Lad være med det, min ven. Nej, jeg sad bare og tenkte. Sagen er,« sagde hun, »at en af passagererne døde i aftes – en mand. Det var det, der forsinkede os. Vi bragte ham med ind – han blev ikke begravet til hars, mener jeg. Så skibsægen og lægen inde fra land skulle selvfølgelig –«

»Hvordan gik det til?« spurte Hammond uroligt. Han hadde at høre om død. Han hadde, at dette var sket. Det føltes på en mærkelig måde, som om han og Janey havde mødt et begravelsesfølge på vej til hotellet.

»Åh, det var ikke noget smitsomt!« sagde Janey. Hun talte næsten hviskende. »Det var hjertet.« Hun tav et øjeblik. »Stakkels mand!« sagde hun så. »Han var ikke ret gammel.« Og hun betragtede ilden blaafre og falde. »Han døde i mine arme,« sagde Janey.

Slaget kom så pludseligt, at Hammond troede, at han skulle bøsse. Han kunne ikke røre sig, ikke få luft. Han mærkede kræfterne glide fra sig – glide ned i den store, mørke stol, og den store, mørke stol holdt ham fast, greb fat om ham, tvang ham til at holde dette ud.

»Hvad?« sagde han mat. »Hvad er det, du siger?«

»Det var helt fredeligt,« sagde den lille stemme. »Han åndede bare – og Hammond så hende løfte sin blide hånd – »ud.« Og handen sank ned igen.

»Hven – var der ellers?« lykkedes det Hammond at spørge.

»Ingen. Jeg var alene med ham.«

Åh Gud, hvad var det, hun sagde! Hvad var det dog, hun gjorde mod ham! Det her kunne han ikke overleve! Og hun blev ved med at tale:

»Leg så, at han blev dårligere, og sendte stewarden afssted efter lægen, men lægen kom for sent. Han kunne ikke have gjort noget alligevel.«

»Men – hvorfor dig, hvorfor dig?« stønnede Hammond. Ordene fik Janey til hurtigt at vende sig om og se undersøgende på ham.

»Det gør vel ikke noget, vel, John?« spurte hun. »Det gør – det har ingenting med dig og mig at gøre.«

På en eller anden måde lykkedes det ham at frembringe noget, der lignede et smil. På en eller anden måde fik han fremstammet:

»Nej – fort-sæt – fortsæt! Fortæl mig om det!«

»Men John dog, kæreste –«

»Fortæl mig om det, Janeý!«

»Der er ikke noget at fortælle,« sagde hun undrende. »Han var passager på første klasse. Da han kom ombord, kunne jeg se, at han var meget syg ... Men det så ud til, at han fik det langt bedre. Lige indtil i går. Han fik et voldsomt anfald om eftermiddagen – spænding – nervositet, vil jeg tro, ved tanken om ankomsten. Og det kom han sig ikke over.«

»Men hvorfor kunne kahytsjomfruen ikke –«  
»Jamen, kære ven – kahytsjomfruen!« sagde Janeý. »Hvad ville han ikke have følt? Og desuden ... måske havde han en hilsen ... til –«

»Havde han det?« mummlede Hammond. »Sagde han noget?«

»Nej, min ven. Ikke et ord!« Hun rystede lét på hovedet. »Al den tid, jeg var hos ham, var han for svag ... han var for svag til atøre så meget som en finger ...«

Janey tav. Men hendes ord, så lette, så blide, så kølige, syntes at blive hængende i luften, at falde ned i hans bryst som sne.

Ilden var forvandlet til en bunke gløder. Den sank sammen med et smæld, og værelset blev køligere. Kulden krøb op ad hans arme. Værelset var kæmpestort, kolossal, glitrende. Det fyldte hele hans verden. Der var den enorme seng, hvor hans frakke lå smidt som en hovedløs mand i bøn. Der var bagagen, parat til at blive båret væk igen, hvor som helst hen – blive smidt ind i tog, læsset på skibe.

... »Han var for svag. Han var for svag til atøre så meget som en finger!« Og dog døde han i Janeýs arme. Hun – som aldrig en eneste gang i alle disse år – aldrig i et eneste tilfælde –

Nej, det måtte han ikke tænke på. Vanværdet lurede i den tanke. Nej, han ville ikke se det i øjnene. Han kunne ikke klare det. Det var for tungt at bare!

Og nu plillede Janeý ved hans slips. Hun pressede kanterne sammen.  
»Du er vel ikke – ked af, at jeg fortalte det, min ven? Det har vel

ikke gjort dig bedrøvet? Det har vel ikke ødelagt vores aften – vores aften alene sammen?«

Men da var han nødt til at skjule ansigtet. Han lagde det mod hendes bryst og omsluttede hende med sine arme.

Ødelagt deres aften! Ødelagt deres aften alene sammen! De ville aldrig mere være alene sammen.

mænd, somænd, lervede kontormænd, unge jøder i fine jakkesæt med skulderpuder og vide bukser, børnehjemstrenge i blåt – solen afsører dem – den høj, dristige musik holder dem en stund sammen i en stor knude. De unge laver sjov, skubber hinanden op og ned fra fortovskanten, skubber, puffer, og de gamle snakker: »Så sagde jeg også til ham – hvis du har brug for en doktor, så hent ham dog.« »Og da det var steget, var der så lidt tilbage, at det kunne ligge i min håndflade!«

De eneste, der er stille, er de sjæltede børn. De står med hænderne på ryggen og store øjne så tæt ved musikanterne, som de kan komme. Af og til spjætter et ben, vipper en arm. En lille spirrevip snurrer overvældet to gange rundt om sig selv, sætter sig alvorstfuldt på halen og kommer så på benene igen.

»Er det ikke bare smukt?« hvisker en lille pige sin hånd.

Og musikken brister i skinnende småstykker, samles igen, brister endnu engang og oplosser sig, og flokken spredes – bevæger sig langsomt op ad bakken.

På hjørnet begynder boderne.

»Kildekost! To pence for en kildekost! Køb en kildekost? Kild dem nu, dreng!« Små bløde koste med stålträdsreb. Soldaterne køber dem ivrigt.

»Køb en gollivog-dukke! To pence for en gollivog-dukke.«

»Køb et sparkende æsell Hii-haa!«

»Fan-tastisk tyggegummi. Køb lidt tidsfordriv, dreng.«

»Køb en rose. Giv hende en rose, knægt. Roser, frue!«

»Fjer! Fjer!« De er svære at modstå. Yndige, vajende, smaragdgrønne, purpurøde, skinnende blå, kanariegule fjer. Selv spædhørnene har fjer stukket ind i deres kysrer.

Og en gammel kvindelig med en trekantet papirhat råber, som om det var det sidste råd, hun har at give til verden, hendes eneste udvej for at fræse sig selv eller igen at bringe ham til fornuft: »Køb en trekantet hat, min ven, og tag den på!«

Dagen er forflyjen, halvt sol og halvt vind. Når solen forsvinder, fejer en skygge forbi, når den igen dukker frem, er den bagende varm. Både mænd og kvinder mærker den brænde på ryggen, brystet, armene, mærker kroppene udvide sig, vækkes til live ... så de slår

## FRIDAG

En kraftig mand med et lysrødt ansigt er iført snuskede hvide flanelsbuks'er, blå frakke med et lysrødt lommeterklæde stikkende frem og en stråhat, der er alt for lille, placeret på baghovedet. Han spiller guitar. En lille fyr i hvide læredssko med ansigtet skjult under en filthat, der ligner en brækket vinge, blæser i en fløjte, og en høj tynd fyr med sprækende, overmodne knapstøvler haler guirlander – lange, snoede, strømmende guirlander – af toner ud af en violin. De står ikke smilende, men heller ikke alvorlige, i det strålende solskin over for frugtboten. Den lysrøde edderkop af en håndslår mod guitarren, den lille tykke hånd med en messingring med en indfældet turkis presser den modvillige fløjte, og violinspillerens arm forsøger at save violininen midtover.

En lille folk samles omkring dem, spiser appelsiner og bananer, skræller, skiller, deler. En ung pige har ovenikøbet en kurv med jordbær, men spiser dem ikke. »Fr. ikke kærel!« Hun stirrer på de små prilkede frugter, som om hun er bange for dem. Den australske soldat ler. »Kom nu, der er kun en mundfuld.« Men han ønsker heller ikke, at hun spiser dem. Han kan godt lide at betragte hendes lille, bange ansigt og de forvirrede øjne, der er løftet mod hans: »Er de ikke bare utrolige!« Han skyder brystet frem og griner skævt. Gamle, tykke kvinder i snøreliv af fløjli – gamle, støvede nålepuder – magre, gamle krager, der minder om slidte paraplyer med en dirrende kyse på spidsen, unge kvinder i kjoler af musselin, med højhælede, spise sko og hatte, der kunne have vokset i et blomsterbed, kakiklaede

ud med armene i store, faynende bevægeler, kaster dem op i luften uden grund, grüber fat i en pige, brister i latifter.

Limonade! En fuld beholder står på et bord, der er dækket af et stykke stof, og citronskiver plopper rundt i det gule vand som slove fisk. Væsken virker fast – som gele – i de tykke glas. Hvorfor kan de ikke drukke uden at spilde? Alle spilder, oginden glaset rækkes tilbage, slås de sidste dråber ud i en kreds.

Omkring isvogen med den stribede markise og skinnende messingbeklædning flokkedes børnene. Små tunger slikker, slikker rundt om vafflen, rundt langs bægerkanten. Lægger ter taget af, træseken stikkes i, man lukker øjnene for at mærke det, knaser løs i tåvshed.  
»Lad de små fugle spå om Dereces fremtid!« Hun, en indskrumpet italiener uden alder, står ved buret og skiftevis knytter og strækker sine mørke kløer. Hendes ansigt, en skatkiste af det fineste træskærerarbejde, er ombundet med et tørkæde i grønt og gyldent. Og i deres fængsel flagrer kærlighedsfuglene mod papirlapperne i foderbakken.

»De har en stærk karakter. De bliver gift med en rødhåret mand og får tre børn. Tag Dem iagt for en blond kvinde. Se Dem for! Se Dem for! Et automobil kørt af en fed chauffør kommer susende ned ad bakken. I den sidder en blond kvinde, hun laver trutmund, læner sig frem – hun suser gennem Dereces liv – tag Dem iagt! Tag Dem iagt!«

»Mine damer og herrer. Jeg er auktionsholder af profession, og hvis det, jeg fortæller Dem, er usandt, risikerer jeg at miste min autorisation og komme i fængsel i mange år.« Han holder autorisationen op foran brystet, sveden strømmer fra ansigtet ned i papirskraven, hans øjne virker brustne. Da han tager hatten af, ses en dyb rytmek af vredt kød i hans pande. Ingen køber et ur.

Se Dem for igen! En stor kalechevogn drejer ned ad bakken med to ælddgamle spædbørn indeni. Hun holder en kniplingsparasol, han sutter på håndtaget på sin stok, og de fedte gamle kroppe vælter mod hinanden, når vuggen gynger, og den dampende hest efterlader et spor af godtning, da den lunter ned ad bakken.

Iført hat og kappe står professor Leonard under et træ ved siden af sit banner. Han kommer liges fra udstillingen i London, Paris, Bru-

xelles og »er her kun en enkelt dag« for at spå om fremtiden ved at se på Dereces ansigt. Og der står han, lutter smilende opmuntning som en kladset tandlæge. Når de store mænd, der øjeblikket før tumlede og bandede, rækker seks pence frem og står foran ham, er de pludselig alvorlige, stumme, forknytte og lige ved at rødmne, mens professoren kvikke hånd tager imod. De er som små børn, der leger i en forbudt have og griges på først gerning af havens ejer, der træder frem bag et træ.

Balketoppen nås. Hvor er det dog varmt! Hyor er vejret dog godt!  
Kroen er åben, og flokken presser sig ind. Moren sidder på fortovskanten med sit spædbarn, farens bringer hende et glas med noget mørkt og brunligt og maser sig så med vold og magt indenfor igen. En dunst af ol strømmer fra kroen, og en højlydt plapren og knevren af stemmer.

Vinden har lagt sig, og solen brænder stærkere end nogensinde. Uden for svингørene trænges en tæt klump af børn som fluer omkring åbningen på et glas sukkergodt.  
Og op, op ad bakken kommer folk – med kildeskoste og *gollivog-dukker*, roser og fjer. Op aser de, op mod lyset og varmen, råbende, leende, hvivende, som om de blev skubbet fremad af noget langt under dem – og af solen langt forud trukket op i den svulmende, skinnende, blændende stråleglans til ... hvad?

og store, dirrende dugdråber gennemblødte handskepiderne. Hen ad en lille sti belagt med runde, hvide småsten og med drivråde, sovende blomster på begge sider gik de. Farmors spinkle hvide nelli var så tunge af dug, at de harde lagt sig ned, men deres søde duft fyldte den kolde morgen. Skodderne var slæft for i det lille hus. De gik op ad trappen til verandaen. Et par gamle støvler stod på den ene side af døren og en stor rød vandrække på den anden.

»Din farfar,« sukkede farmor. Hun trykkede dørhåndtaget ned.

Der var ikke en lyd at høre. »Walter!« kaldte hun, og straks svarede en dyb stemme, der lod ulden: »Er det dig, Mary?«

»Vent lidt, min ven,« sagde farmor. »Bare gå ind.« Hun skubbede blidt Fenella ind i en lille, halvmørk dagligstue.

På bordet havde en hvil kat ligget i samme stilling som en kamel, nu strakte den sig, gabte og hævede sig helt op på potespiderne. Fenella begravede en lille kold hånd i den varme hvide pels og smilede forkynt, mens hun aede katten og lyttede til farmors blide stemme og farfars rullende toner.

En dør knirkede. »Kom her, mit barn.« Den gamle kvinde vendte hen, og Fenella fulgte efter hende. Der lå farfar i den ene side af en kæmpestor seng. Kun hans hoved med en hvil tot håb, det lyserøde ansigt og det lange soltfarvede skæg stak ud under tæppet. Han lignede en meget gammel sodfarvet terne.

»Nå da, min pige!« sagde farfar. »Giver du et kys?« Fenella gav ham et kys. »Ufl!« sagde farfar. »Hendes lille næse er kold som en knap. Hvad er det, hun har i hånden? Er det farmors paraply?«

Fenella smilede igen og hængte svanehalsen op på sengegavljen. Oven over sengen stod med stor skrift i en dybsort ramme:

Tapt! Den Ene Gyldne Time  
Stillet med Tres Diamant Minutter  
INGEN Dusør Gives  
For Den Er TABT FOR ALTID!

»Det har din farmor malet,« sagde farfar. Og så surrede han op i den hvile tot hår og kiggede så muntern på Fenella, at hun var lige ved at tro, at han blinkede til hende.

Trots det fantastisk fine vejr – den blå himmel var pudret med guld, og store plætter af lys var stærket som hvidvin ud over Jardins Publiques – var miss Brill alligevel glad for, at hun havde besluttet sig for pelskraven. Luften stod stille, men når man åbnede munden, mærkede man en svag kulde – som fra et glas isvand, lige inden man nippet til det – og nu og da kom et blad svævende ingen steder fra, fra himlen. Miss Brill løftede hånden og røgte ved kraven. Den kære, lille ven! Det var rart at mærke den igen. Hun havde taget den op af æskken samme eftermiddag, rystet mølpulveret ud af den, børret den grundigt igennem og gnedet nyt liv i de små, matte øjne. »Hvad er der dog sket med mig?« spurgte de små bedøvede øjne. Åh, hvor var det godt at se dem glimte mod hende igen fra den røde dun-dynel ... Men snuden, der var lavet af et eller andet sort materiale, var bestemt ikke solid. Den måtte på en eller anden måde have fået et stød. Pyrt med det – en lille klat sort seglak, når den tid kom – når det blev absolut nødvendigt ... din lille gavty! Ja, sådan følte hun virkelig for den. Lille gavty, der bed sig selv i halen tæt ved hendes øre. Hun kunne have taget den af og lagt den på skødet og vænstre øre. Hun mærkede en smuren ihænder og arme, men det stammet den. Hun mærkede en smuren i hænder og arme, men det stammede vel fra spadserseturen, tænkte hun. Og når hun trak vejret, var det, som om noget let og sorgfuldt – nei, ikke ligefrem sorgfuldt – noget blidt bevægede sig i hendes bryst.

Der var en hel del mennesker ude denne eftermiddag, langt flere end sidste søndag. Og musikken lød højere og mere lystig. Det skyldt-

tes, at sæsonen var begyndt. For selv om orkesteret spillede hver søndag året rundt, var det aldrig helt det samme uden for sæsonen. Det var, som når nogen udelukkende spillede for familien – når der ikke var fremmede til stede, var det ligegyldigt, hvordan man spillede. Havde dirigenten ikke også en jakke på? Hun var sikker på, at den var ry. Han skræbede med foden og bæskede med armene som en hane, der skal til at gale, og musikerne, der sad i den grønne rotunde, spillede kinderne ud og gloede på noderne. Nu kom der et lille stykke for flygte – meget kont! – en lille kæde af klare dråber. Hun var overbevist om, at det ville blive gentaget. Det blev det, og hun løftede hovedet og smilede.

Kun to andre mennesker delte hendes 'særlige' bænk: en nydelig gammel mand i fløjstrikke med hænderne foldet over knopen på en stor udskåret spadsrestok og en fyldig gammel kvinde, der sad ret op og ned med et strikketøj liggende på sit broderede forklaede.

De talte ikke sammen. Det var en skuffelse, for miss Brill så altid frem til samtykningerne. Hun var virkelig blevet dygtig til at lytte, mens hun lod, som om hun ikke lyttede, mente hun – til en stund at tage del i andre menneskers tilværelse, mens de talte omkring hende.

Hun skævede til siden, til det gamle par. Måske gik de snart. Sidste søndag havde heller ikke været så interessant somellers. En engländer og hans kone – han med en gyselig panamahat og hun med knapstørver. Og hun snakkede uaafbrudt om, at hun virkelig burde anskaffe sig briller – hun var godt klar over, at det var nødvendigt, men det var nytteført at anskaffe sig et par, for de ville helt give knække, og de gled altid ned. Og han havde været yderst tålmodig. Han havde føreslået alt mellem himmel og jord – et guldstykke af den slags, der sidder fast bag øerne, små, bløde puder ved næsryggen. Nej, ingenting kunne stille hendet tilfreds. »De vil altid glide ned ad næsen!« Miss Brill havde følt trang til at ruske hende.

Det gamle par sad så stille som statuer på bænken. Men pyt, der var altid folkemængden at betragte. Frem og tilbage foran blomsterbedene og orkesterterrunden promenerede folk parvis eller i grupper og stansede for at smække, hilse, købe en lille buket af den gamle tigger, der havde sat sin bakke fast på strakitten. Børn løb rundt mellem dem, lø og legede tagfat – små drenge med store,

hvide silkesløffer under hagen og små piger, der var stadset op som franske dukker i fløj og kniplinger. Og af og til kom en lille spirrevip stavrende ud fra træerne, var pludseligude i det åbne, så sig omkring og sattes sig så pladask på halen, indtil dens unge mor trispede og skændende som en lille høne ilede den til undsætning. Andre mennesker sad på bænkene og de grønne stole, men det var næsten altid de samme, søndag efter søndag, og – det havde miss Brill ofte lagt mærke til – der var noget pudsigt ved så godt som dem alle sammen. De var sære, tavse, næsten alle sammen gamle, og måden, de stirrede på, fik dem til at se ud, som om de netop var dukket frem fra små mørke værelser eller måske – ja, måske skabefabrikken.

Bag rotunden de slanke træer med slappe, gule blade, mellem

dem en smal strimmel hav og ovenover den blå himmel med guld-

randede skyer.

Dum-dumme-lum-da-dum! Dumme-lum! Dum-dumme-lum-

da-dum, lød det fra orkesteret.

To unge piger i rødt kom forbi, to unge soldater i blåt kom dem i møde, og de to og dannede par og gik videre arm i arm. To bondekoner med løjerlige stråhatte gik adstaddigt forbi trækende med et par æsser, der havde en smuk røggrå farve. En kold, bleg nonne hastede forbi. En smuk kvinde kom gående og talte sin violbuket, en lille dreng løb efter hende for at aflevere den, og hun tog den og smed den så fra sig, som om den var blevet forsigtet. Du godes! Miss Brill vidste ikke, om hun skulle beundre det eller ej! Og nu mødtes en hermelinshat og en fin herre i gråt lige ud for hende. Han var høj, stiv og værdig, og hun var iført den hermelinshat, hun havde købt, dengang hendes hår stadig var gyldent. Nu havde altting, håret, ansigtet, selv hendes øjne, samme farve som den luvslidte hermelin, og hendes hånd, i den rensede handske, som hun løftede for at duppe sine læber, var en lille gullig pote. Åh, hvor var hun glad for at se ham – henrykt! Hun fortalte, hvor hun havde de sikkert ville mødes i eftermiddag. Hun fortalte, hvor hun havde været – alle vugne, her og der, hen langs stranden. Dagen var jo så hemrivende – syntes han ikke også det? Og ville han måske? ... Men han rystede på hovedet, tændte en cigaret og pusede langsomt en stor røgsky ind i ansigtet på hende, og mens hun stadig stod og talte

og lo, knipsede han tændstikken væk og gik videre. Hermelin var alene, og hendes smil var mere strålende end nogensinde. Men selv orkesteret syntes at vide, hvad hun følte, og spillede blidere, mere ømt, og trommen dunkede 'Bølle! Bølle!' om og om igen. Hvad ville hun nu gøre? Hvor ville der ske? Men mens miss Brill spekulerede på det, vendte hermelinen sig om og løftede hænden til hilsen, som om hun havde fået øje på en anden, langt mere venlig person ligederhenne, og så trippede hun væk. Og musikken skiftede igen, orkesteret spillede hurtigere og mere muntern end nogensinde, det gamle par på miss Brills bænk rejste sig og marcherede væk, og en pudsig gammel mand med lange bakkener, som humpede afsted i tak til musikken, var lige ved at blive væltet omkuld af fire piger, der gik side om side.

Åh, hvor var det fascinerend! Hvor hun dog nød det! Hvor hun elskede at sidde her og betragte det hele! Det var som et skuespil. Det var fuldstændig som et skuespil. Hvem kunne tro andet, end at himlen i baggrunden var malet? Men det var først, da en lille brun hund højtideligt kom travende forbi og langsomt travede væk igen, akkurat som en teaterhund, en ille hund, der havde fået lidt bedøvelse, at det gik op for miss Brill, hvad det var, der gjorde det så spændende. De var jo alle sammen på scenen. De var ikke kun publikum, ikke udelukkende tilskuere, de spillede selv med. Selv hun havde en rolle og mødte op hver eneste sondag. En eller anden ville givevis have lagt mærke til det, hvis hun ikke havde været der, for hun var trods alt også en del af forestillingen. Mærkeligt, at hun aldrig før havde set det på den måde! Men det forklarede, hvorfor det var så vigtigt for hende at gå hjemmefra på precis det samme tidspunkt hver uge – for ikke at komme for sent til forestillingen – og det forklarede også, hvorfor hun følte sig underligt forlegen ved at fortælle sine engelsk-elever, hvordan hun tilbragte sine eftermiddage om søndagen. Ikke så mærkeligt! Miss Brill var lige ved at le højt. Hun var jo på scenen. Hun tænkte på den gamle, invalide herre, hun fire eftermiddage om ugen læste højt for afvisen, mens hansov i haven. Hun havde efterhånden vænnet sig til det skrøbelige hoved på bomuldspuden, de indsunke øjne, den åbne mund og den høje, skarpe næse. Hvis han havde været død,

ville hun måske først have lagt mærke til det efter flere uger – det ville ikke have gjort nogen forskel. Men pludselig var han klar over, at han fik avisens læst højt af en skuespillerinde! »En skuespillerinde!« Det gamle hoved løftede sig, og et glimt af lys dirrede i de gamle øjne. »Skuespillerinde – er det det, De er?« Og miss Brill glattede avisens, som om den var manuskriptet til hennes rolle, og sagde blidt: »Ja, jeg har været skuespillerinde i meget lang tid.«

Orkesteret havde holdt pause. Nu begyndte det igen. Og den musik, der nu blev spillet, var varm, fuld af sol, og dog var der en antydning af kulde – et eller andet – hvad var det? – ikke venvod – nej, ikke venvod – noget, der gav en lyst til at sygne. Melodien steg og steg, lyset strålede, og det forekom miss Brill, at de alle sammen, hele kompagniet, ville begynde at sygne om et øjeblik. De unge og de, der løftedes ad, de ville inddlede, og mændenes stemmer, meget faste, meget tapre, ville stemme i. Og så hun selv, også hun, og de andre på bænkene – de ville falde ind som en form for alkkompagnement – med noget dæmperet, der knap nok steg og falldt, noget meget smukt – begærende ... Og miss Brills øjne løb fulde af tårer, og hun så smilende på alle de andre medlemmer af kompagniet. Ja, vi forstår, vi forstår, tænkte hun – men hvad det var, de forstod, vidste hun ikke.

Netop da kom en ung pige og satte sig der, hvor det gamle par havde siddet før. De var smukt klædt, og de var forelskede. Helten og helinden, selvfolgeligt, der lige var kommet fra hans fars yacht. Og stadig lydløst syngende, stadig med dette skælvende smil om munden, forberedte miss Brill sig på at lytte.

»Nej, ikke nu,« sagde pigejen. »Ikke her, det kan jeg ikke.« »Men hvorfor ikke? Er det på grund af den dumme gamle hejre derhenne?« spurte drengen. »Hvorfor er hun her overhovedet – hvem har inviteret hende? Hvorfor holder det tabellige, gamle fjols sig ikke bare derhjemme?«

»Det er hendes pe-pelskrave, der er så sjov,« fnisede pigejen. »Den ligner en stegt sild på en prik.« »Åh, så går dog Deres vej!« sagde drengen med en vred hvisten.

Og så: »Sig mig engang, ma petite chère – « »Nej, ikke her,« sagde pigejen. »Ikke endnu.«

På vej hjem plejede hun at købe en skive honningkage hos bageren. Det var hendes søndagslækkeri. Sommetider var der en mandel i hendes styrke, sommetider ikke. Det gjorde en stor forskel. Hvis der var en mandel, føltes det som at bære en lille gave med hjem – en overraskelse – noget, der lige så godt ikke kunne have været der. På mandelsøndagene skyndte hun sig hjem, og tandstikkken til kedlen blev strøget med en livlig håndbevægelse.

Men i dag gik hun lige forbi bageren, op ad trappen, ind i det lille, mørke værelse – hendes værelse, der var som et skab – og satte sig på den røde dundyne. Der sad hun i lang tid. Æsken, som pelskaven havde været i, stod på sengen. Hun hægtede hurtigt kraven af, og hurtigt og uden at se på den lagde hun den tilbage i æsken. Men da hun lagde låget på, mente hun at høre noget græde.

## HENDES FØRSTE BAL

Præcis hvornår ballet begyndte, ville Leila have haft svært ved at svare på. Måske var hendes første egenhellige partner drosken. Det var ligegyldigt, at hun delte vognen med familien Sheridans piger og deres bror. Hun sad stille i sit eget lille hjørne, og sædet, som hendes hånd hvilede på, føltes som ærmet på en ukendt ung mands jakkesæt. Og afsted gik det, forbi valsende lygtepæle og huse, hewn og træer.

»Har du virkelig aldrig været til bal før, Leila? Jamen, barn dog, hvor er det altså mærkeligt?« udbrød Sheridan-pigerne.

»Vores nærmeste nabo boede mere end to hundrede kilometer væk,« sagde Leila dæmpet, mens hun blidt åbnede og lukkede sin vifte. Ah, hvor var det altså svært at tage det hele som en selvfolge ligesom de andre! Hun prøvede på at lade være med at smile for meget, prøvede på at være ligeglad. Men hver eneste ting var så ny og spændende ... Megs tuberoser, Joses lange røvænde, Lauras lille mørke hoved, der stak op af den hvide pels som en blomst, der har skubbet sig op gennem sneen. Hun ville aldrig nogensinde glemme det. Alene det at se sin fætter Laurie smide de stumper parchmentpapir væk, som han trak ud mellem knapperne på sine nye handsker, fik det til at give et stik i hende. Hun ville gerne have haft stumperne som souvenir, som minde. Laurie lænede sig frem og lagde hånden på Lauras knæ.

»Hvad siger du, såde ven,« sagde han. »Den tredje og den niende som sædvanlig. Okay?«